

Tettamanti Béla: A személyiség nevelésének magyar elmélete. Schneller István rendszere. Kiadja a M. Kir. Ferenc József-Tudományegyetem és a Rothermere-Alap támogatásával az egyetem barátainak egyesülete. Szeged, 1932. Szeged városi nyomda és könyvkiadó rt. (N. 8-r., 140 l.)

Dr. Weszely Ödön: A szellemi képességek fejlesztése. (Különlenyomat a Magyar Tanítóképző 1931-i évfolyamából.) Bp., 1932. Lampel. (N. 8-r., 401 l.)

Az Orsz. Ág. Hitv. Ev. Tanáregyesület Évkönyve az 1930—31. évről. Dr. Szélnyi Ödön emlékére. Szerkesztette: *Dr. Oravecz Ödön* titkár. Kiadja az Orsz. Ág. Hitv. Ev. Tanáregyesület. Aszód, 1932. Vas József Petőfi-nyomdája. (N. 8-r., 28 l.)

Amit a gyermeknek arról mondani lehet. Nevelésügyi fejezet az egészség- és élettan köréből. Budapest, évszám nélkül. Kir. Magyar Egyetemi Nyomda. A szerző (P. K.) kiadása. (K. 8-r., 58 l.) — Ára 2 pengő.

Sexualpedagógiai előadások. Összeállította és előszóval ellátta: *Dr. Emődi Aladár.* (Teleia-Kiadványok. 15. sz. füzet.) Budapest, 1932. A Teleia kiadása. (N. 8-r., 112 l.) — Ára 2 pengő.

VEGYES.

A pedagógiai Goethe-irodalom bibliográfiája (a szerzők nevének betűrendjében).

Albrich, K.: G. und Chr. G. Salzmann (Pädag. Mag. 678—79. sz.)

Alexejeff, W.: G., Schiller und Herbart als exakte Ästhetiker (Pädag. Mag. 860. sz.).

Auer, K.: G.'s Religiösität (1910).

Bauch, B.: G. und die Philosophie (1928).

Benser, H.: G. als Lehrer. Sprüche der Weisheit aus seinen Erziehungsromanen (1924).

Bode, W.: G. Vier Bücher über seine Persönlichkeit und seine Überzeugungen (1903).

—: —: G.'s Lebenskunst (1932, 31. ezer).

—: —: Weib und Sittlichkeit in G.'s Leben und Denken (1932, 8. ezer).

Boss, G.: Erziehungtum im Sinne G.'s und Fichtes. Gedanken zur Krise der modernen Bildung (1927).

Caspers, E.: G.'s pädag. Grundanschauungen im Verhältnis zu Rousseau (Pädag. Mag. 861).

Eck, S.: G.'s Lebensanschauung (1902).

Eiselen: G.'s Pädagogik (1881).

Emrich, H.: G.'s Intuition (1928).

Fischer, P.: G.'s Altersweisheit (1921).

Franz, E.: G. als religiöser Denker (1932).

Glaser, R.: G.'s Vater (1929).

- Goethebuch* für die deutsche Jugend. Herausg. von der Literarischen Vereinigung des Berliner Lehrervereins (1932).
- Haase, K.*: G. und der Mythos (Pädag. Mag. 1265. sz.).
- Halfter, Fr.*: Fröbel im Lichte G.'s. Gestaltung seiner Erziehungsideen aus Natur und gegenständlichem Denken (1932).
- Heymacker, M.*: G.'s Philosophie aus seinen Werken (1905).
- Hofer, Kl.*: Die Geschichte des jungen G. (1932).
- Hoffmann, H.*: Die Religion des G.'schen Zeitalters (1917).
- Janzer, G.*: G. und die Bibel (1932).
- Kindermann, H.*: Der junge G. (1932).
- Kommerell, M.*: Jugend ohne G. (1932).
- Kries, J. v.*: G. als Psycholog (1924).
- Krüger, G.*: Die Religion der G.-Zeit (1932).
- Langguth, A.*: G.'s Pädagogik historisch-kritisch dargestellt (1886).
— —: G. als Pädagog (1887).
— —: G. als pädag. Schriftsteller und seine Stellung zu den Erziehungs- und Unterrichtsfragen der Gegenwart (1888).
- Lehmann, R.*: Die deutschen Klassiker (I. „Die grossen Erzieher“ 9—10. köt., 1921, 235—337. l.).
- Lehmann, W.*: G.'s Geschichtsauffassung (Pädag. Mag. 1272).
- Leser, H.*: Das pädag. Problem in der Geistesgeschichte der Neuzeit (2. köt., 1928, 381—549. l.). L. még Schwartz: Päd. Lex.
- Levinstein, K.*: G.'s Faust und die Erziehung des jugendlichen Menschen (1930).
- Lorenz, K.*: Drei Nationalschul-Entwürfe aus klassischer Zeit (1917, Pädag. Mag. 641. sz.).
- Lusdig, E.*: G.'s Lebensweisheit (1932).
- Mann, Th.*: G. und Tolstoi. Fragmente zum Problem der Humanität (1932).
- Metzker, E.*: Der junge G. Ein Büchlein für Schulen (1932).
- Muthesius, K.*: G. als Kinderfreund (1903. és újabban kiad.).
— —: G. und Pestalozzi (1908).
— —: G. und das Handwerk. Sein Verhältnis zum werktätigen Volk und zur handwerklich-künstlerischen Erziehung.
- Münch, W.*: G. in der Schule (Goethe-Jahrbuch, 1900).
- Münz, B.*: G. als Erzieher (1904).
- Neubauer, E.*: G.'s religiöses Erleben (1925).
- Obenauer, K. J.*: G. in seinem Verhältnis zur Religion (1932).
- Oldenbergh, A.*: Grundlinien der Pädagogik G.'s (1858).
— —: G.-cikk Schmid Enciklopédiájában (1862, III.).
- Rein, W.*: G. als Pädagog (I. Enzykl. Handbuch der Pädagogik (1905², III., 625—38. l.).
— —: G. als Pädagog (1912, Pädag. Mag. 495. sz.).
- Rysell, A.*: Geschichten und Gestalten um den jungen G. 1749—68 (1932).
- Schrempf, Chr.*: G.'s Lebensanschauung in ihrer geschichtl. Entwicklung

(1932²).

- Schröder, E.*: G. und die Professoren (1900).
Schubert, H. v.: G.'s religiöse Jugendentwicklung (1925).
Siebeck, H.: G. als Denker (1932).
Stein, C.: Die Bedeutung der Pädagogik G.'s für die Gegenwart (1898).
Steiner, R.: G.'s Weltanschauung (1921⁵⁻¹²).
Sell, K.: Die Religion unserer Klassiker (1910²).
Temming, E.: G.'s Bildungsideal (Bielefeld).
Viztor, K.: Der junge G. (1930).
Vogt, P.: G.'s Lebensphilosophie. Der Kern seiner Welt- und Lebensanschauung (1932).
Wassermann, J.: Rede an die studentische Jugend über das Leben im Geiste. (Die Neue Rundschau, Goethe-Sonderheft, 1932 márc.).
Weissenfeld, R.: Der junge G. (1899).
Wolff, A.: Arbeitspädagogik (Pädag. Mag. 834. sz.).
Wundt, M.: G.'s Wilhelm Meister und die Entwicklung des modernen Lebensideals (1913).
Württemberg, G.: G. und der Historismus (1929).
Zeissig, E.: G. als Erzieher und Lehrer. Eine Erziehungs- und Unterrichtslehre für Haus, Schule und Leben (1932).
 — —: G.'s Vater- und Mutter nach ihren Wesen und erzieherischen Wirken: Ein Buch für Eltern, Lehrer und andere Erzieher (1932).
Ziegler, G.: G.'s Vater als Erzieher (Pädag. Mag. 445. sz.).
Zilchert, G.: G. als Erzieher (1922³).
 Cikkek és tanulmányok:
Jöris, G. und die klass. Sprachen. Humanist. Gymn. XXI. (1910), 205—11; XXII. (1911), 52—62.
Cohn, J.: Wilh. Meisters Wanderjahre, ihr Sinn und ihre Bedeutung für die Gegenwart (Logos I., 1910—11, 228—56).
Lehmann, R.: G. und das Problem der Erziehung (Jahrbuch der Goethe-Gesellschaft IV., 1917, 42—84).
Spranger, Ed.: Goethe (Kultur und Erziehung 1925, 69—98).
Kemény F.: G. és a testi nevelés (M. P. 1902).
 — —: G. mint nevelő. (Népt. L. 1932. 5. sz.).
 — —: G. als Erzieher. (Die Neue Zeit. Chicágo, 1932. 40. sz.):
Altai R.: G. neveléstani elvei (Nemzeti Iskola 1908, 19. sz.).
Nagy J.: G. és az idegen nyelvek (M. P. 1910).
Teveli M.: G. és Pestalozzi (M. P. 1910).
Bitzó S.: G. pedagógiai eszméi Wahlverwandschaften című regényében. (Uránia 1912, 11—16).

A német pedagógiai folyóiratok f. é. márciusi számaiban sűrűn megjelent G.-cikkek felsorolását térszúke miatt mellőznünk kellett.

L. még: *Schwartz*: Pädag. Lexikon (IV. Nachtrag, 1329—42). — *P. Monroe*: A Cyclopedia of Education (1912, V. 120.). — *F. Buisson*:

Nouveau Dict. de Pédagogie (1911, 739—41). — *Roloff*: Lexikon der Pädagogik (1913, főleg II. 437—44). — *Kornis*: A magyar művelődés eszményei I—II. (1927, több helyen). — *Fináczy*: Az újkori nevelés története (1927, főleg 228—32; u. o. irodalom is).

Összeállította: *kf.*

Egy olasz tankönyvről. Az után a sok, kevésbé örvendetes meglepetés után, amelyet számos nemzet — legyenek azok volt ellenségek vagy volt szövetségesek — tankönyveinek magyar szempontból való átnézése nyújt, mindig megnyugvással vesszük vizsgálat alá Olaszország új tankönyveit, amelyek határozott és követésre méltó módon mutatnak törekvést a nemzetek közötti egyetértésnek azáltal való elősegítésére, hogy nem tartalmaznak izgató vagy békétlenségre szító, még kevésbé valótlán és irányzatos tanításokat.

Ezek a gondolatok támadnak az olvasóban, amikor áttanulmányozza *Piero Gribaudi* turini királyi felső közgazdasági és kereskedelmi iskolai tanár *Népek és országok (Popoli e Paesi)* című földrajzi tankönyvsorozata II. kötetének 1931-ben megjelent új kiadását. Az olaszok megértő gondolkodásának jeléül kell tekintenünk ezt a munkát, ha tudjuk, hogy első kiadása még a háborús gondolkodásmód hatása alatt állott s Magyarországról nem tartalmazott sem kedvező, sem igazságos megállapításokat. Amint azonban a kifogások az illetékes olasz körök és a kiadó elé kerültek, ezek válllatve mindent megtettek, hogy az elismert hibák az új kiadásból lehetőleg száműzessenek. Megelégedéssel kell a könyv átolvasása után megállapítanunk, hogy a helyreigazítás sikerült (mint általában minden olasz tankönyvnél), mert az új kiadás Magyarországról és a magyarokról általában tárgyilagosan és a tényeknek megfelelő adatokat nyújt a tanulóknak. Hat cikk szól Magyarországról. Ezek közül kettő olasz írók munkája (G. Marinelli: *A magyar Alföld.* — Amy A. Bernardy: *Budapest*), négy olvasmány pedig magyar szerzőktől van (Berzeviczy Albert: *Olaszország és Magyarország.* — Teleki Pál: *A magyar városok történeti fejlődése és Magyarország növényvilága.* — Bátky Zsigmond: *A magyar falvak és tanyák.*). A magyar szerzők munkáiról nem szükséges bővebben értekezni, hisz a szerzők egyénisége és tudományossága már egyedül is teljes biztosíték arra, hogy szakszerű és kiváló olvasmányokat kapnak az olasz tanulók. De az olasz szerzők sem kevésbé érdemlik meg az elismerést, mert komolyan törekcsenek arra, amit nagyjában el is érnek: a tárgyilagos ismeretekből folyó és a valóságot visszaadó ismertetést az Itáliával barátságos viszonyban élő Magyarországról, mely kapcsolat régi, évszázados összeköttetésekben alapul.

Olay Ferenc.

Az Új Nevelés Világligájának 1932. évi kongresszusa. Az Új Nevelés Világligája 1932-július 29-től augusztus 12-ig Nizzában tartja hatodik nemzetközi kongresszusát. A nagyjelentőségű tanácskozás a francia köztársaság elnöke, Mario Roustan, francia közoktatásügyi miniszter, M. Herriot, Paul Valéry, a francia Akadémia tagja stb. védnöksége alatt áll, elnöke Paul Sangevin, a Collège de France tanára, H. Becker, volt porosz közoktatásügyi minisz-

ter, Sir Percy Kunn, a londoni egyetem tanára. A kongresszus központi problémája a *nevelés és a társadalom átalakulása*. Hat csoportban dolgozzák fel ezt az életbevágóan időszerű problémát. A csoportok munkája főbb vonásaiban a következő kérdésekre terjed ki; a) Szociális tényezők a nevelésben. Általános és szakképzés. b) Egyes néprétegek és csoportok nevelési problémái. c) A család. 1. A mai család szociológiája és lélektana. 2. Otthoni nevelés. Otthon és iskola. 3. Kiegészítő nevelési intézmények: Bölcsőde, gyermekkertek, napközi otthonok stb. d) Gyermek és felnőttek szabad idejének felhasználása. e) Tanítóképzés. f) Nemzetközi kapcsolatok. A főtémára vonatkozó előadások mellett előadások és tanfolyamok számolnak be az új nevelés legkülönbözőbb módszereiről és kérdéseiről.

A kongresszus vezetősége nagyon fontosnak tartja, hogy a résztvevők a szorosán vett munka mellett minél többet lehessenek fesztelenül együtt. A kongresszus tagjai meghitt baráti közösségben élnek. Mindenkinek alkalmá, van tehát tapasztalatait kicserélni, problémáit megbeszélni a világ minden részéből összesereglett pedagógusokkal, köztük az új nevelés legkiválóbb szakembereivel.

A kongresszust illető minden kérdésben részletes felvilágosítást ad A Jövő Útjain szerkesztősége: Budapest, I., Mészáros-utca 56/a. Tel.: 509—38.

MAGYAR PAEDAGOGIAI TÁRSASÁG.

1932 január 23-án *Friml Aladár* elnöklésével tartott felolvasó ülésünk tárgysorozata ez volt: 1. *Tas József: Tankönyvmételey.* (Székfoglaló.) 2. *Vitéz Sághelyi Lajos: A középfokú gyakorlati irányú iskolázás mai helyzete Közép-Európában.*

1932 február 20-i felolvasó ülésünkön *Kornis Gyula* elnökölt és *Dengl János* olvasta fel *A felső kereskedelmi iskolai tanárképzés újjászervezésének alapelvei* című székfoglalóját.

1932 március 19-én *Friml Aladár* elnöklésével tartott felolvasó ülésünk tárgya *Bognár Cecil* székfoglaló előadása volt: *Az osztályozás.*